

6. 10. 2024 - Chození s Bohem, nebo bez Boha na světě – Henoch

Čtení: Gen. 4,16-26; 5,1-29;

Písně: 245 – Svátá doba; 249 – Náš Otče a Králi náš;
402–O Pane můj, nenech mne; 320 – Já chtěl bych Bože můj;
693 – Radujte se bratři

Význam v biblické tradici. Význam Henocha spočívá v tom, že na rozdíl od ostatních jeho předků a potomků se o něm neříká jen standardní výpověď, totiž jak dlouho žil a koho zplodil, ale i to, že „chodil s Bohem“. Navíc se o něm neříká, že by zemřel, ale jen, že „nebylo ho, neboť ho Bůh vzal“.

I chodil Henoch s Bohem... Gen 5,21-24; Žid 11,5

Henoch

Slova o jednom z bibl. patriarchů, Henochovi, nás fascinují svou stručností a na druhé straně, ale také zvláštní hloubkou. „I chodil Henoch s Bohem.“ Stručná větička, ale co je v ní ukryto! Prosté **konstatování hluboké zkušenosti**.

V Bibli čteme o jednom Henochovi, který žil dříve. Byl to syn Kaina, prvního (bratro)vraha. O něm čteme: „I poznal Kain svou ženu, ta otěhotněla a porodila Enocha. Tu se dal do stavby města a nazval to město Enoch, podle jména svého syna“ (Gen 4,17). Nedávno zesnulý profesor SZ Jan Heller k tomu píše: „...město nazývá Kain jménem svého syna (Henoch – tedy zasvěcený), to, co sami vytvořili a prosadili...to prohlašují za posvátné, nedotknutelné, směrodatné.“ Kainův Henoch je symbolem lidské sebestřednosti. Svě dílo zasvěcuje sobě, svému potomstvu, zkrátka člověku. Oč jiný je ten druhý Henoch, ten je zasvěcen Hospodinu. Chodí s Bohem a Bůh v něm má zálibení. **První Henoch je znamením lidské zpupnosti proti Bohu, druhý Henoch je znamením pokorného života před Boží tváří.**

Povězme si ale nejprve několik slov o této zvláštní postavě, o Henochovi. Na to, že Henoch byl podle všeho významnou duchovní osobností, nevěnuje mu Bible příliš prostoru. Zachovaly se nám o něm jen drobné zmínky. Asi proto, že nebylo třeba více rozvádět. Ve slovech „I chodil Henoch s Bohem,“ je totiž pověděno vše. Prostě a výstižně. **Henoch měl blízký vztah s Bohem,** a stal se tak jedním z hrdinů víry, zmiňovaných v NZ (list Židům, 11. kap.). Některým pozdějším žid. kruhům nestačila ta stručnost, s jakou se o Henochovi v Bibli mluví, a tak tuto postavu obestřeli celou řadou mýtických vyprávění. podle nich se stal Henoch původcem písma, mudrcem, vědcem v oboru astronomie, meteorologie apod. Chtěli tak Henochovi dopřát většího rozsahu, než mu věnuje Bible sama. Ale upřímně, co může být větším vyznamenáním než prosté konstatování:

„I chodil Henoch s Bohem.“ To a nic jiného z něj činí velkou postavu duchovních dějin světa. Jméno Henoch znamená přeloženo „Zasvěcený“ a v Bibli nejednou jméno nějakého člověka zároveň ukazuje na jeho osobnost, jaký ten dotyčný je. Latinské úsloví tomu říká nomen omen, jméno – znamení. Tak i Henochovo jméno je zároveň i znamením toho, kým tento muž je. Je to **Zasvěcený. Vpravdě zasvěcený Hospodinu, zasvětil mu celý svůj život, a tak dostal cti svému jménu.**

Chodit s Bohem

Bible používá několik způsobů, jak vyjádřit ono chození. Henoch a Noé chodili „s“ Bohem, Abraham chodil „před“ Bohem (Gen 17,1; 24,40). Jiné vyjádření je zase: „chodit po Božích cestách“ (Deut 8,6; Ž 25,4) nebo „chodit v Hospodinově světle“ (Iz 2,5). Nový Zákon zase vybízí „chodit v Kristu“ (Kolo 2,6), „chodit Duchem Božím“ (Gal 5,16). Chodit s Bohem. Každé z těchto tří slov má svůj důležitý význam. „Chodit“ „s“ „Bohem.“

Chodit. Chůze je tu patrně symbolem. Obsahuje v sobě motiv pohybu. Když jdu, jsem v pohybu. Někam jdu. A to se stává symbolem duchovního života; **duchovní život je aktivní pohyb.** Není to nějaká strnulý světový názor, který sice uznáváme, ale ve skutečnosti se nás nijak nedotýká. Chodit znamená hýbat se, žít. A chodit s Bohem, v tom je obsaženo něco živého, je v tom nějaký pohyb, nějak se to vyvíjí, roste, zraje, zkrátka, žije to. Slova o „chození“ s Bohem odkazují na něco živého, na živý vztah s Bohem.

Nepatrná, ale důležitá je i ta předložka „**s**“. Drobnost, že? Ale ukazuje na zásadní skutečnost. Jestliže je řečeno, že Henoch chodil s Bohem, je zřejmé, že i Bůh chodil s Henochem. Předložka „s“ tu tak navozuje motiv důvěrnosti mezi Henochem a Bohem. Ne nadarmo se říká o zamilovaném párečku, že spolu chodí. Samozřejmě, že každé přirovnání vždycky někde kulhá, ale není to tak nepatřičné přirovnání. Vždyť Bůh sám připodobňoval svůj vztah k Izraeli je vztahu manželskému: „**Tvým manželem je přece ten, jenž tě učinil, jeho jméno je Hospodin zástupů**“ (Iz 54,5). Ap. Pavel zase píše Korint'ánům, že je zasnoubil jedinému muži, aby je odevzdal jako čistou pannu Kristu (2Kor 11,2). Chodit „s“ Bohem naznačuje, že šlo o velmi blízký a osobní vztah.

A Henoch chodil s „**Bohem**“. Tedy se samotným Stvořitelem a Pánem nebes i země. Považme, že tomuto Vševládcí stojí zato, aby chodil s nějakým Henochem. Bůh, jehož nepojmou nebesa a země dohromady, sestupuje a dává si schůzky s lidmi. A je za to rád. **Rád s námi chodí.** Dělá mu to potěšení, když chce někdo chodit s ním. Takže nejen, že Henoch chodil s Bohem. Mohl by stokrát chtít, ale, kdyby se Bůh k němu nesklonil, nic by nesvedl.

Jak to vypadá?

Henoch chodil s Bohem. Ale ačkoliv je to prostá věta a vlastně jednoduchá k pochopení, přece pro nás může být obestřena určitou rouškou tajemství. Jak to konkrétně vypadalo, jak ten Henoch dělal? **Co to vlastně znamená chodit s Bohem?** Skutečnost je taková, že to v Bibli nečteme. Čteme o tom však u jiných lidí, kteří s Bohem chodili. A jako červená nit se Biblí line několik shodných motivů. Pracovně si to můžeme rozdělit na chození vnitřní a chození vnější.

Vnitřní chození.

S Bohem chodíme svým srdcem. Sem patří nejdůležitější otázka: **Mám Boha, Pána Ježíše rád?** Těžko může chodit s Bohem někdo, kdo Ho rád nemá. Ale nebudme rychlí s odpovědí. Nechme si tuto otázku položit nejméně 3x, tak jako se ptal Pán Ježíš Petra: „*Miluješ mne? Máš mě rád?*“ Příliš rychlá odpověď může zakrývat nedostatky v lásce. Je to podobné jako u manželů, kdy se žena ptá muže: „*Máš mě rád?*“ a muž hned odpoví: „*To jsou mi otázky, kdo tady dělá od nevidím do nevidím, aby zajistil rodinu, kdo tu dělá všechno abychom se měli dobře, kdo se stará...*“ Ale žena možná potřebovala slyšet ještě něco jiného. **Ano, láska se musí vyjadřovat i navenek, ale chybí-li uvnitř, to se pozná. Chodit s Bohem je třeba i navenek, modlit se, rozjímat nad Božím slovem, poslouchat Boží přikázání apod., ale není-li v tom láska k Bohu, je to jen póza nebo svazující břemeno.** Vnitřně chodím s Bohem, pokud jej miluji. Můžeme tu připojit vůbec otázku postojů. S Bohem chodí ten, kdo jej **ctí a uznává** jako svrchovaného Pána života; prorok Micheáš zdůrazňoval, že máme pokorně chodit se svým Bohem (Mal 6,8). **S Bohem chodí, kdo mu na svých cestách důvěřuje.**

Vnější chození.

Chození s Bohem má ovšem nejen své vnitřní vyjádření (v lásce, v úctě, v pokoře, důvěře vůči Bohu), ale i vyjádření vnější. S Bohem chodí ten, **kdo s ním udržuje spojení.** Chcete-li, ten, kdo se modlí a rozjímá jeho slovo. Připomeňme tu zde jen tolik, že nás ap. Pavel povzbuzuje k modlitbám „bez přestání“ (1Te 5,17). To nás může poněkud mást. Copak to jde, bez přestání, tedy stále se modlit? To nedokážou snad ani mniši v těch nejpřísnějších klášterech. Modlitba potřebuje soustředěnou mysl, ale v tomto světě musíme svou mysl soustředit na mnoho dalších věcí. Nemůžeme se jenom modlit, musíme pracovat, komunikovat s lidmi apod. **Rozumějme však tomu Pavlovu slovu jako pozvání, že modlitbu můžeme využít ještě více než jsme dosud zvyklí.** Modlitba nás může provázet po celý den. V autobuse, v práci, při sportu, při schůzce se šéfem, ve frontě na úřadu či na poště atd. Tady všude se dá modlit. Jistě, nebudou to asi nikterak dlouhé modlitby, a ani by neměl být, aby si uchovaly svou svěžest. Jakoby střely do nebe. Takové modlitby během dne, budou mít různou podobu, ale splní ten účel, že si i v

průběhu dne na Pána Boha vícekrát vzpomeneme a tím osvěžíme a utužíme své chození s ním. Nesmí se z toho ovšem stát zákon, nad kterým budeme vzdychat. To by ničemu neprospělo. Ale můžeme to vyzkoušet a hledat si svůj způsob.

Rozjímání nad Božím slovem nás přivádí blíže k Božímu hlasu. Čteme Bibli a najednou prožijeme, že se nás to dotýká, že to k nám mluví. **Chodit s Bohem znamená také chodit s jeho hlasem, s jeho slovem.** Můžeme to zkusit zase něco podobného jako s modlitbou. I Boží slovo nás může provázet v průběhu všedního dne. Máme třeba nějaký bibl. verš, či oddíl, který nás oslovil. Někdy to bývá tak, že to vděčně přijmeme, ale více se tím nezabýváme. Necháme to zapadnout. Zkusme ale třeba takové slovo napsat a nosit ho s sebou, opakujme si ho, učme se ho nazpaměť. Nalepme si ho na obrazovku počítače, na prac. stůl, nad dřez. A setrvejme s tím slovem třeba více dní, či týden. Nechme se tím slovem provázet trochu déle, než že si je přečteme, zaklapneme a nerozpomeneme se více. S Bohem chodí, kdo se modlí, kdo rozjímá jeho slovo, je to také ten, kdo slouží druhým. Byl to zejména ap. Jan, kdo bránil nedorozumění, že lze chodit s Bohem bez toho, aniž bychom měli na zřeteli i potřeby druhých lidí. Zaměříme-li se na činy praktické lásky vůči svým bližním, prožijeme, že i v tom jsme Bohu blízko a chodíme s ním. Prokazovat lásku vždy a všude je obecný křesť. vzor. Můžeme mu vyjít naproti třeba tím, že oprášíme staré skautské: aspoň jeden dobrý skutek každý den. Začněme v tam, kde běžně žijeme, v rodině – vůči partnerovi, dětem, v práci, vůči kolegům, lidem, s nimiž se na chvílku potkáme, něco do nás obtisknou a zase zmizí. Příležitostí je mnoho. Stačí se jen trochu snažit. Nejen že se pak proletí náš den, ale budeme cítit, že prokazováním dobra, jsme blíž Bohu a Bůh nám.

Tak tedy Heno chodil s Bohem.

Toto prosté konstatování jsem si dovolil trošičku rozvést v několika úvahách. **Chodíme my s Bohem? Chodím já s Bohem. Prožívám to tak?** Učme se u toho, který chodil s Bohem zcela mimořádným způsobem. Ježíš jako Boží Syn měl k Bohu jedinečný vztah, jako nikdo jiný. Bible o něm píše jako o tom, **kteřý je v „náruči Otcově“** (Jan 1,18). Takovým není a nemůže být nikdo z lidí.

Ale přece Kristus přišel, aby nám dal podíl blízkosti Boží. Pověděl: „*Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek*“ (Jan 14,23). Bůh, který chce s námi chodit, ba víc, který si chce u nás přebývat. Takového Boha nám představil Ježíš a k takovému Bohu nás vede. **Chod' tedy s Ním. AMEN**